

Урок позакласного читання

Тема: Жіночий вимір людського щастя (за романом Шарлотти Бронте "Джен Ейр").

Мета: ознайомити учнів із творчістю англійської письменниці Шарлотти Бронте, романом "Джен Ейр"; поглиблювати навички аналізу художнього твору: визначити тематику і проблематику твору; розвивати зв'язне мовлення, логічне мислення, навички інсценізації; сприяти розширенню літературного світогляду школярів.

Обладнання: портрет письменниці, текст роману Шарлотти Бронте "Джен Ейр", Бетховен "На пам'ять Елізі".

Тип уроку: урок-бесіда.

*"Перед тобою, читачу, постане
просте буденне життя в усій його
неприкрашеній правдивості."*

Шарлотта Бронте

*"Я маю таку саму душу, як і ви, і
таке саме серце!"*

Шарлотта Бронте

Хід уроку

I. Підготовка до сприйняття навчального матеріалу.

Слово вчителя.

У вас уже є певний читацький досвід, скажіть, чого ви чекаєте від книги "Джен Ейр" та її автора Шарлотти Бронте?

Відповіді учнів.

Слово вчителя.

Ваші роздуми не можна вважати літературним висновком, але вони певною мірою окреслюють проблему особистості і суспільства. Це одна з ключових проблем соціально-психологічного роману, який називають "історією людської душі".

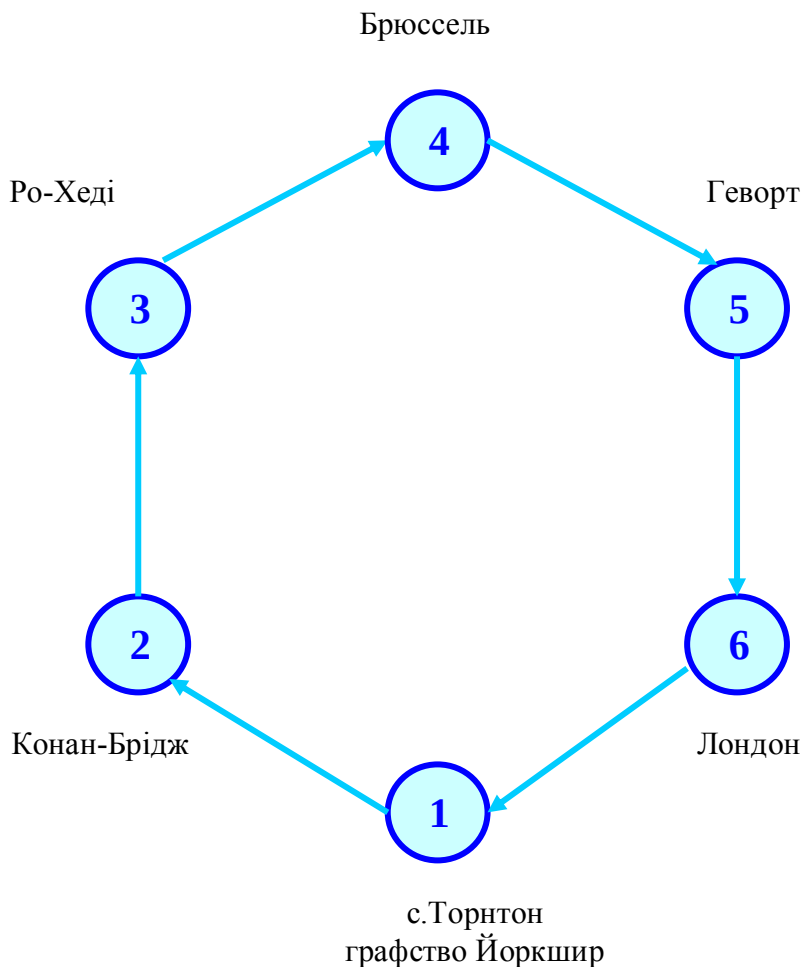
Найсильнішою стороною таланту Шарлотти Бронте є зображення внутрішнього світу людини. Романи письменниці – це варіації автобіографії. *"Перед тобою, читачу, постане просте буденне життя в усій його неприкрашеній правдивості",* – писала Шарлотта Бронте на початку одного з своїх романів.

Хто ж вона ця загадкова письменниця ми дізнаємось на нашому уроці.

II. Оголошення теми, мети та епіграфа уроку.

III. Прийом "Мандрівка". (Життєвий шлях Шарлотти Бронте)

Групи "мандрують" незнайомим маршрутом, використовуючи для цього матеріал із різних літературних джерел. Розповідь ведеться біля карти.

Пояснення до схеми:

- 1) Народження письменниці.
- 2) Дитинство. Навчання в спеціальній школі для дітей служителів церкви.
- 3) Повернення до рідної домівки.
- 4) Вступ до школи місіс Вулер у Ро-Хеді.
- 5) Перебування у Брюсселі.
- 6) Школа закритого типу в Геворті.
- 7) Лікування в Лондоні.
- 8) Творча спадщина.
- 9) Смерть.

Слово вчителя.

Роман "Джен Ейр" – кращий твір Шарлотти Бронте, бо в ньому письменниці пощастило найбільш повно розкрити через естетичну систему своє розуміння людського ідеалу. З образом Джен Ейр в англійську літературу увійшла нова героїня – жінка-трудівниця.

IV.

– Давайте спробуємо відтворити події роману (ланцюжок подій твору).

"Усім і місіс Рід" → "Гірка доля сироти" → У Ловудській школі → "На своєму хлібі" → "Повернення до щастя".

V. Бесіда за прочитаним.

- Визначте тему роману Ш.Бронте "Джен Ейр".
- Які проблеми ставить "художньо вирішує" письменниця в романі?
- Як розв'язується проблема виховання в буржуазному суспільстві на сторінках роману?
- Як опинилась Джен Ейр у сім'ї Рід?
- Як ставилися до Джен в сім'ї Рід?
- До чого призвело хибне виховання дітей місіс Рід?
- Чому Джен віддали в Ловудську школу?
- Які методи виховання і традиції панують у Ловудській школі?
- Як повстає Джен проти покірливого прийняття страждань і несправедливості, проти філософії "непротивлення злу"?
- Якою ми бачимо Джен у дитячі роки?
- Які зміни спостерігаються в характері та житті Джен після закінчення Ловудської школи?

Коментар учителя.

Ідея рівності – лейтмотив роману. Емансипація жінок, боротьба за їх рівні права з чоловіками – один з аспектів цієї ідеї. В сцені освідчення в коханні Джен відстоює не тільки свою жіночу, а насамперед людську гідність.

Прийом "Театралізація".

Сцена освідчення в коханні Рочестера і Джен.
(Заздалегідь підготовлені учні вчать відповідний
матеріал)

- Як розуміє гуманізм Джен Ейр?
- Як вирішується проблема щастя в романі?

(Щастя для Джен – це можливість бути самою собою, тобто відчувати цілковиту злагоду між серцем і розумом, думками й почуттями. Не в багатстві та спокої бачить його Джен. Для неї ідеал людського щастя – активна діяльність на благо інших та примноження скарбів духовних. За своїми уподобаннями вона близька Рочестерові, якого покохала і з яким знайшла своє щастя).

"Мікрофон".

- Що для вас означає щастя?
- Чим сподобалась вам головна героїня?
- Що можна сказати про письменницьку майстерність автора роману?
- Які почуття пробуджує в нас роман?

Учитель. В Україні переклад роману "Джен Ейр" вперше було здійснено М.Рудницьким і надруковано у Львові в 1902 році під назвою "Ідеалістка". Кращі романи письменниці видаються в нас і тепер.

VI. Підсумок уроку.

Вікторина

- 1) Каррен Бея, чиє це ім'я? (*Це псевдонім Ш.Бронте*)
- 2) Коли був надрукований роман "Джен Ейр"? (*У 1847р.*)

- 3) Назвіть прізвище першого перекладача роману на українську мову. (*М.Руданський*)
- 4) Як називалася книга, яку з захопленням читала Джен? Хто її автор? (*"Життя англійських птахів" Б'юїка*)
- 5) 19 січня – що це за дата в житті Джен Ейр? (*День від'їзду до Ловудської школи*)
- 6) Чим запам'яталася Джен перша вечеря в школі? (*Тоненьким шматочком вівсяної запіканки і склянкою води*)

- 7) Кому належать ці слова: "Для тебе занадто багато важить любов до людей. Ти занадто палка і вразлива". (*Елен, що стала подругою Джен*)
- 8) "Я воскресну". Де були викарбувані ці слова? (*На мармуровій плиті, на могилі Елен*)

- 9) Що є отрутою життя, на думку Рочестера? *(Докори сумління)*
- 10) А ліками життя? *(Виправлення помилок)*
- 11) Джен і Рочестер – різні за походженням і характером люди. Що їх притягувало одне до одного, на думку самого Рочестера? *(Природна симпатія)*

- 12) Чи вдалося Джен підкорити волі свої почуття до містера Рочестера? *(Так)*

VII. Робота з епіграфом.

- Як слід розуміти слова Ш.Бронте "Я маю таку саму душу, як і ви... і таке саме серце!"

VIII. Оцінювання.

IX. Заключне слово вчителя.

Багато років минуло з того часу, коли померла Шарлотта Бронте. Але й тепер, коли ми беремо з полиці її роман "Джен Ейр", нас захоплює вир подій і колізій, ми підкорюємось напруженому ритмові внутрішнього життя героїв, а головне – нас веде за собою невгасима віра письменниці у всепереможну силу гуманізму.

X. Домашнє завдання.

Підготуватись до підсумкового уроку по темі: "Вступ. Із літератури реалізму."

